

Suvestinė redakcija nuo 2023-04-01

Įsakymas paskelbtas: TAR 2020-06-03, i. k. 2020-12120

**VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO VALDYBOS
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PENSIJŲ ANUITETŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2020 m. birželio 3 d. Nr. V-235
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo 35¹ straipsnio 2 dalies 6 punktu:

Papildyta preambule:

Nr. [V-623](#), 2021-12-13, paskelbta TAR 2021-12-13, i. k. 2021-25731

1. Tvirtinu Pensijų anuitetų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašą (pridedama).
2. Nustatau, kad šis įsakymas įsigalioja 2020 m. liepos 1 d.
3. Įpareigoju:
 - 3.1. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) Teisės skyrių šį įsakymą pateikti Teisės aktų registrui;
 - 3.2. Fondo valdybos Klientų aptarnavimo valdymo skyrių šį įsakymą paskelbti Fondo valdybos interneto svetainėje;
 - 3.3. Fondo valdybos Pensijų anuitetų skyrių šį įsakymą paskelbti Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų intraneto svetainėje;
 - 3.4. Fondo valdybos Informacinės sistemos eksploatavimo ir informacijos valdymo skyrių šį įsakymą išsiųsti Fondo valdybos direktoriaus pavaduotojams, Fondo valdybos vyriausiajam patarėjui, Fondo valdybos skyriams, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniams skyriams ir kitoms Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms bei Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai.

Direktorė

Julita Varanauskienė

PATVIRTINTA

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos
prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
direktorius

2020 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. V-235

(Valstybinio socialinio draudimo fondo
valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo
ministerijos direktoriaus

2021 m. gruodžio 13 d. įsakymo Nr. V-623
redakcija)

PENSIJŲ ANUITETŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pensijų anuitetų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato prašymų dėl pensijų anuiteto įsigijimo pateikimo, sprendimų dėl pensijų anuiteto mokėjimo priėmimo tvarką, pensijų anuitetų mokėjimo tvarką ir terminus, pensijų anuitetų mokėtojo, pensijų anuitetų gavėjų bei pensijų anuitetų gavėjų paveldėtojų teisių ir pareigų realizavimo tvarką.

2. Pensijų anuitetai skiriami ir mokami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymu (toliau – Pensijų kaupimo įstatymas) ir šiuo Aprašu.

3. Apraše naudojamos sąvokos:

3.1. **EGAS naudotojo sritis** – pensijų anuitetų mokėtojo portalo, pasiekiamo adresu <http://gyventojai.sodra.lt>, sritis, kurioje esanti informacija ir elektroninės paslaugos prieinamos tik saugiu būdu (apsaugotu internetiniu protokolu) autentifikuotiems asmenims.

3.2. **Pensijų anuitetų mokėtojas** – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VSDF valdyba), kuri Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatyme ir šiame Apraše nustatyta tvarka skiria (priima sprendimą dėl pensijų anuiteto mokėjimo) ir moka pensijų anuitetą pensijų anuiteto gavėjui.

3.3. **Pensijų anuiteto gavėjas** – II pakopos pensijų fondo dalyvis (toliau – dalyvis), Pensijų kaupimo įstatymo pagrindais ir Aprašo nustatyta tvarka įsigijęs pensijų anuitetą.

3.4. **Vienkartinė įmoka** – dalyvio vardu pensijų fonde sukaupta suma, skirta apmokėti pensijų anuiteto įsigijimą, lėšas pervedant į Pensijų anuitetų fondą, valdomą pensijų anuitetų mokėtojo.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Pensijų kaupimo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme ir Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigose taisyklėse, patvirtintose VSDF valdybos direktoriaus 2014 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-555 „Dėl Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Asmenų aptarnavimo taisyklės).

II SKYRIUS PENSIJŲ ANUITETŲ RŪŠYS

5. Dalyvis, turintis teisę įsigyti pensijų anuitetą, vadovaujantis Pensijų kaupimo įstatymu, gali įsigyti vieną pensijų anuitetą. Pensijų anuitetų rūšys ir pagrindinės jų savybės yra šios:

5.1. standartinis pensijų anuitetas:

5.1.1. skiriamas nuo dienos, kurią pensijų kaupimo bendrovėje buvo gautas dalyvio prašymas dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo, ir mokamas už kalendorinius mėnesius, išskyrus pirmąją standartinio pensijų anuiteto išmoką (pirmoji išmoka yra mokama proporcingai už dienų

skaičių nuo datos, nuo kurios paskirtas pensijų anuitetas, iki to kalendorinio mėnesio paskutinės dienos imtinai);

5.1.2. mokamas imtinai iki pensijų anuiteto gavėjo mirties datos kalendorinio mėnesio;

5.1.3. nėra paveldimas;

5.2. standartinis pensijų anuitetas su garantuojamu mokėjimo laikotarpiu (toliau – Paveldimas standartinis pensijų anuitetas):

5.2.1. skiriamas nuo dienos, kurią pensijų kaupimo bendrovėje buvo gautas dalyvio prašymas dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo, ir mokamas už kalendorinius mėnesius, išskyrus pirmąją Paveldimo standartinio pensijų anuiteto išmoką (pirmoji išmoka yra mokama proporcingai už dienų skaičių nuo datos, nuo kurios paskirtas pensijų anuitetas, iki to kalendorinio mėnesio paskutinės dienos imtinai);

5.2.2. mokamas imtinai iki pensijų anuiteto gavėjo mirties datos kalendorinio mėnesio;

5.2.3. yra paveldimas - jei pensijų anuiteto gavėjas miršta (paskelbiamas mirusiu) nesibaigus sprendime dėl pensijų anuiteto mokėjimo numatytam garantuojamam mokėjimo laikotarpiui, paveldėtojams Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka išmokama Pensijų kaupimo įstatymo 29 straipsnio 2 dalies 2 punkte numatyta vienkartinė išmoka, apskaičiuojama Aprašo IX skyriuje nustatyta tvarka;

5.2.4. garantuojamas mokėjimo laikotarpis yra imtinai iki kalendorinio mėnesio, kai pensijų anuiteto gavėjui sukanka 80 metų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-27](#), 2023-01-19, paskelbta TAR 2023-01-19, i. k. 2023-00949

5.3. Atidėtasias pensijų anuitetas:

5.3.1. skiriamas ir mokamas už kalendorinius mėnesius, nuo kalendorinio mėnesio, kai pensijų anuiteto gavėjui sukanka 85 metai;

5.3.2. mokamas imtinai iki pensijų anuiteto gavėjo mirties datos kalendorinio mėnesio;

5.3.3. nėra paveldimas.

III SKYRIUS

PRAŠYMAS DĖL PENSIJŲ ANUITETO ĮSIGIJIMO

6. Dalyvis dėl pensijų anuiteto įsigijimo kreipiasi į pensijų anuitetų mokėtoją.

7. Pensijų anuitetų mokėtojas žodžiu nedelsiant, o dalyviui Asmenų aptarnavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikęs prašymą raštu, – per 20 darbo dienų, pateikia informaciją apie kiekvieną siūlomą pensijų anuitetą, nurodytą Aprašo II skyriuje, ir orientacinį kiekvieno pensijų anuiteto dydį. Informacija apie siūlomas pensijų anuiteto rūšis, skyrimo ir mokėjimo sąlygas, kita svarbi informacija taip pat skelbiama www.sodra.lt. Orientacinius pensijų anuitetų dydžius pagal kiekvieną pensijų anuiteto rūšį dalyvis gali paskaičiuoti ir pats, pasinaudojęs www.sodra.lt skelbiama pensijų anuitetų skaičiuokle.

8. Dalyvis, pasirinkęs vieną iš siūlomų pensijų anuitetų, pateikia pensijų anuitetų mokėtojo nustatytos formos prašymą dėl pensijų anuiteto įsigijimo (toliau – Prašymas; jo forma yra pateikta Aprašo 1 priede). Prašymą tiesiogiai pensijų anuitetų mokėtojui galima pateikti:

8.1. bet kurios Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos (toliau – VSDF administravimo įstaiga) klientų priimamajame;

8.2. per EGAS naudotojo sritį;

8.3. siunčiant kitomis, nei nurodyta Aprašo 8.2 papunktyje, elektroninėmis ryšio priemonėmis. Šiuo atveju Prašymas turi būti pasirašytas elektroniniu kvalifikuotu parašu;

8.4. siunčiant paštu. Tokiu atveju turi būti pridėta notaro, seniūnijos aptarnaujamos teritorijos seniūno ar kita Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta prašymą teikiančio asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopija.

9. Pensijų anuitetų mokėtojas jo tiesiogiai gautą dalyvio Prašymą užregistruoja Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo dalyvių, pensijų kaupimo ir pensijų išmokų sutarčių registre (toliau – Dalyvių ir sutarčių registras).

10. Dalyvis turi teisę Aprašo 7 punkte nurodytą informaciją gauti ir Aprašo 8 punkte nurodytą Prašymą pateikti per pensijų kaupimo bendrovę.

11. Jeigu Prašymas pateikiamas per pensijų kaupimo bendrovę, ji informaciją apie gautą dalyvio Prašymą per 3 darbo dienas pateikia pensijų anuitetų mokėtoji su ja pasirašytos duomenų teikimo ir pensijų įmokų pervedimo sutarties nustatyta informacijos pateikimo tvarka. Pensijų anuitetų mokėtojas gautą Prašymo informaciją užregistruoja Dalyvių ir sutarčių registre. Pensijų kaupimo bendrovė saugo gautą dalyvio Prašymo originalą arba perduoda jį saugoti pensijų anuitetų mokėtoji su juo suderinta tvarka.

IV SKYRIUS

SPRENDIMAS DĖL PENSIJŲ ANUITETO MOKĖJIMO

12. Pensijų anuitetas skiriamas pensijų anuitetų mokėtojo sprendimu dėl pensijų anuiteto mokėjimo (toliau – Sprendimas; jo pavyzdys pateiktas Aprašo 3 priede).

13. Pensijų anuitetų mokėtojas per 3 darbo dienas nuo tos dienos, kurią pensijų anuiteto mokėtojas Pensijų kaupimo įstatymo 30 straipsnio 4 dalyje nurodyta tvarka gavo informaciją apie dalyvio ir pensijų kaupimo bendrovės sudarytą pensijų išmokos sutartį, Prašymo pagrindu priima Sprendimą, jį užregistruoja Dalyvių ir sutarčių registre ir pateikia (išsiunčia) pensijų anuiteto gavėjui į EGAS naudotojo sritį. Jei pensijų anuiteto gavėjas raštu paprašo, Sprendimo nuorašas išsiunčiamas jam per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą arba elektroniniu paštu.

14. Sprendime nurodoma informacija:

14.1. pensijų anuiteto rūšis;

14.2. pensijų anuitetų mokėtoji pervestina vienkartinės įmokos suma;

14.3. pensijų anuiteto dydis;

14.4. pensijų anuiteto mokėjimo periodiškumas;

14.5. data, nuo kurios paskirtas pensijų anuitetas;

14.6. garantuojamo mokėjimo laikotarpio pabaigos data (nurodoma, jei Prašyme yra pasirinktas Paveldimas standartinis pensijų anuitetas);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-27](#), 2023-01-19, paskelbta TAR 2023-01-19, i. k. 2023-00949

14.7. informacija apie pensijų anuiteto gavėjo teisę vienašališkai atsisakyti įsigyti pensijų anuitetą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-241](#), 2022-06-21, paskelbta TAR 2022-06-21, i. k. 2022-13266

15. Pensijų anuitetų mokėtojas Sprendimą gali pakeisti, priimdamas:

15.1. Sprendimo pakeitimo sprendimą (toliau – Pakeitimo sprendimas; jo pavyzdys pateiktas Aprašo 5 priede), jei daromi Sprendimo pakeitimai iš esmės nepakeičia pensijų anuiteto gavėjui Sprendimu nustatytų teisių ir pareigų (tikslinami asmens duomenys ir panašiai) arba pensijų anuitetų mokėtojo sprendimu pensijų anuiteto dydis yra didinamas dėl Pensijų anuitetų fondo uždirbto pelno paskirstymo ar dėl pensijų kaupimo bendrovės klaidos, nurodant vienkartinės įmokos dydį;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-241](#), 2022-06-21, paskelbta TAR 2022-06-21, i. k. 2022-13266

15.2. sprendimą dėl Sprendimo (įskaitant jo Pakeitimo sprendimo(-ų), jei toks (tokie) buvo priimtas(-i)) pripažinimo netekusiu galios (šio sprendimo pavyzdys yra pateiktas Aprašo 4 priede), kai reikia pakeisti esmines Sprendimo nuostatas (pensijų anuiteto rūšį, pensijų anuiteto dydį, vienkartinės įmokos dydį), dėl kurių sumažėja pensijų anuiteto išmokos dydis ir (ar) keičiasi kitos esminės mokėjimo sąlygos. Šiuo atveju, pripažinus Sprendimą netekusiu galios, jei asmuo turi teisę gauti pensijų anuitetą ir teisės aktų nustatyta tvarka nėra atsisakęs įsigyti pensijų anuitetą, pensijų anuitetų mokėtojas priima naują Sprendimą.

16. Pensijų anuiteto mokėtojas Pakeitimo sprendimą arba naują Sprendimą, kuris buvo priimtas po sprendimo dėl Sprendimo pripažinimo netekusiu galios priėmimo, per 3 darbo dienas nuo atitinkamo sprendimo priėmimo dienos užregistruoja Dalyvių ir sutarčių registre ir pateikia (išsiunčia) pensijų anuiteto gavėjui Aprašo 13 punkte numatytu būdu, išskyrus Aprašo 24 punkte numatytą atvejį.

V SKYRIUS PENSIJŲ ANUITETO DYDIS

17. Dalyviui mokėtino pensijų anuiteto dydis apskaičiuojamas, vadovaujantis pensijų anuitetų mokėtojo patvirtinta pensijų anuiteto dydžio apskaičiavimo metodika pagal kiekvieną pensijų anuiteto rūšį (toliau – Metodika), ir pensijų anuitetų mokėtojo Sprendime nurodomas, vadovaujantis šiuo Aprašu.

18. Pensijų anuitetas apskaičiuojamas ir išmokamas tik eurai.

VI SKYRIUS PELNO DALIES PASKIRSTYMAS

19. Pensijų anuiteto gavėjas, kurio atžvilgiu pensijų anuitetų mokėtojas priėmė Sprendimą ir kuriam yra mokamas pensijų anuitetas arba bus mokamas, sukakus 85 metų amžiui, atidėtasis pensijų anuitetas, turi teisę gauti dalį pensijų anuitetų mokėtojo valdomo Pensijų anuitetų fondo pelno, kurio paskirstymo tvarka nustatyta pensijų anuiteto mokėtojo patvirtintame Pensijų anuitetų fondo pelno paskirstymo pensijų anuitetų gavėjams tvarkos apraše.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-241](#), 2022-06-21, paskelbta TAR 2022-06-21, i. k. 2022-13266

VII SKYRIUS ATSISAKYMAS ĮSIGYTI PENSIJŲ ANUITETĄ

20. Pensijų anuiteto gavėjas turi teisę vienašališkai atsisakyti įsigyti pensijų anuitetą, pateikdamas pensijų anuitetų mokėtojui jo nustatytos formos prašymą dėl atsisakymo įsigyti pensijų anuitetą (toliau – Atsisakymas, jo forma pateikta Aprašo 2 priede). Atsisakymas gali būti pateikiamas Aprašo 8 punkte nustatytais būdais. Atsisakymas sukelia pasekmes tik tuo atveju, jei pensijų anuitetų mokėtojas jį gauna per 10 darbo dienų nuo dienos, kai pensijų anuitetų mokėtojas šio Aprašo 13 punkte nustatyta tvarka pateikė (išsiuntė) pensijų anuiteto gavėjui Sprendimą.

21. Pensijų anuitetų mokėtojas gautą pensijų anuiteto gavėjo vienašališką Atsisakymą užregistruoja Dalyvių ir sutarčių registre.

22. Jei Atsisakymas buvo gautas vėliau nei per 10 darbo dienų nuo dienos, kai pensijų anuiteto gavėjui buvo pateiktas (išsiųstas) Sprendimas, pensijų anuitetų mokėtojas per 3 darbo dienas nuo Atsisakymo gavimo dienos pensijų anuiteto gavėjui pateikia motyvuotą pranešimą dėl Atsisakymo netenkinimo į EGAS naudotojo sritį ir, jei Atsisakymas buvo pateiktas atvykus į VSDF administravimo įstaigos klientų priimamąjį, papildomai išsiunčia Atsisakyme nurodytu gyvenamosios vietos adresu.

23. Jeigu pensijų anuitetų mokėtojas per 10 darbo dienų nuo dienos, kai pensijų anuiteto gavėjui šio Aprašo 13 punkte nustatyta tvarka pateikiamas (išsiunčiamas) Sprendimas, negauna pensijų anuiteto gavėjo Atsisakymo, laikoma, kad pensijų anuiteto gavėjas nepasinaudojo teise vienašališkai atsisakyti įsigyti pensijų anuitetą.

24. Pensijų anuitetų mokėtojas Atsisakymo pagrindu priima sprendimą dėl Sprendimo (ir jo Pakeitimo sprendimo (-ų), jei toks (tokie) buvo priimtas (-i) pripažinimo netekusiu galios ir pateikia (išsiunčia) jį pensijų anuiteto gavėjui per 3 darbo dienas nuo Atsisakymo gavimo dienos Aprašo 13 punkte numatytu būdu.

25. Pensijų anuiteto gavėjui vienašališkai per nustatytą terminą atsisakius įsigyti pensijų anuitetą, pensijų anuitetų mokėtojui neatsiranda pareigų, susijusių su jo priimto Sprendimo

vykdymu.

26. Pensijų anuitetų mokėtojas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo asmens teisės vienašališkai atsisakyti įsigyti pensijų anuitetą termino pabaigos praneša pensijų kaupimo bendrovei su ja pasirašytos duomenų teikimo ir pensijų įmokų pervedimo sutarties nustatyta informacijos pateikimo tvarka apie dalyvio atsisakymą ar neatsisakymą įsigyti pensijų anuitetą.

27. Pensijų anuiteto mokėtojui Aprašo 15.2 papunktyje numatytu atveju priėmus naują Sprendimą, pensijų anuiteto gavėjas įgyja teisę atsisakyti pensijų anuiteto per 10 darbo dienų nuo naujo Sprendimo pateikimo (išsiuntimo) jam dienos šiame skyriuje nustatyta tvarka.

28. Pensijų anuitetų mokėtojui priėmus ir pateikus (išsiuntus) pensijų anuiteto gavėjui Pakeitimo sprendimą, pensijų anuiteto gavėjas neįgyja papildomos (savarankiškos) teisės vienašališkai atsisakyti įsigyti Sprendimu paskirtą pensijų anuitetą ir tai neturi įtakos pensijų anuiteto gavėjo teisės vienašališkai atsisakyti įsigyti pensijų anuitetą realizavimo terminui, kuris skaičiuojamas nuo Sprendimo pateikimo (išsiuntimo) jam dienos (tai yra nenutraukia, nesustabdo ir neatnaujina to termino skaičiavimo).

VIII SKYRIUS PENSIJŲ ANUITETO MOKĖJIMAS

29. Pensijų anuitetas apmokamas vienkartinę įmoka iš dalyvio vardu pensijų fonde sukaupto pensijų turto.

30. Standartinis pensijų anuitetas ir Paveldimas standartinis pensijų anuitetas mokamas nuo Sprendime nurodytos dienos, kurią buvo gautas dalyvio prašymas dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-27](#), 2023-01-19, paskelbta TAR 2023-01-19, i. k. 2023-00949

31. Standartinis pensijų anuitetas ir Paveldimas standartinis pensijų anuitetas pradedami išmokėti pensijų anuitetų mokėtojui gavus vienkartinę įmoką.

Jei terminas iki artimiausios Sprendime nurodytos kalendorinio mėnesio dienos, kurią turėtų būti mokama standartinio pensijų anuiteto ar Paveldimo standartinio pensijų anuiteto išmoka, yra trumpesnis nei 9 darbo dienos nuo atitinkamo Sprendimo atsisakymo termino pabaigos, pirmoji pensijų anuiteto išmoka gali būti išmokama kitą kalendorinį mėnesį nei data, nuo kurios paskirtas standartinis pensijų anuitetas arba Paveldimas standartinis pensijų anuitetas, ir kartu yra išmokamos visos nuo tos datos priklausančios neišmokėtos pensijų anuiteto sumos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-27](#), 2023-01-19, paskelbta TAR 2023-01-19, i. k. 2023-00949

32. Atidėtas pensijų anuitetas pradedamas mokėti tą kalendorinį mėnesį, kurį pensijų anuiteto gavėjui sukanka 85 metai.

33. Pensijų anuiteto išmokos išmokamos kas mėnesį už einamąjį kalendorinį mėnesį nuo 17 iki 26 dienos, išskyrus Aprašo 31 punkto antrojoje pastraipoje numatytą atvejį.

34. Pensijų anuitetas pervedamas į Prašyme nurodytą asmeninę pensijų anuiteto gavėjo sąskaitą kredito, mokėjimo arba elektroninių pinigų įstaigoje.

35. Pensijų anuitetų mokėjimas stabdomas ir pensijų anuitetai nemokami, jeigu pensijų anuiteto gavėjas įsiteisėjusiu teismo sprendimu yra pripažintas nežinia kur esančiu arba gaunami duomenys apie aplinkybes, sudarančias pagrindą nuspręsti, kad pensijų anuiteto gavėjas prarado teisę gauti pensijų anuiteto išmokas (mirė, neįvykdė Aprašo 36 punkto reikalavimų ir panašiai). Tokiu atveju pensijų anuitetų mokėtojo sprendimu pensijų anuiteto mokėjimas sustabdomas nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį atsirado šiame punkte nurodytos aplinkybės, pirmos dienos. Išnykus šiame punkte nurodytoms aplinkybėms, jeigu pensijų anuiteto gavėjo teisė gauti pensijų anuitetą yra išlikusi, pensijų anuitetų mokėtojo sprendimu pensijų anuiteto mokėjimas pratęsiamas nuo jo mokėjimo sustabdymo dienos. Jeigu paaiškėja, kad pensijų anuiteto gavėjas, kuriam pensijų anuiteto mokėjimas buvo sustabdytas, yra miręs (paskelbtas mirusiu), mirusiam (paskelbtam

mirusiu) pensijų anuiteto gavėjui iki mirties priklausiusios, bet neišmokėtos pensijų anuiteto išmokos išmokamos mirusio (paskelbto mirusiu) pensijų anuiteto gavėjo paveldėtojams Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

36. Pensijų anuiteto gavėjas, Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaravęs išvykimą iš Lietuvos Respublikos, iki kiekvienų metų pabaigos VSDF administravimo įstaigai privalo atsiųsti (pateikti) dokumentą, patvirtinantį, kad jis gyvena užsienio valstybėje arba kad yra gyvas ir yra tam tikroje vietovėje. Dokumentas turi būti išduotas (dokumento kopija patvirtinta) ne anksčiau kaip einamųjų metų spalio 1 dieną. Nepateikus šio dokumento iki kiekvienų metų gruodžio 31 dienos, pensijų anuitetų mokėtojo sprendimu pensijų anuiteto mokėjimas sustabdomas nuo kitų metų sausio 1 dienos, o šį dokumentą pateikus, pensijų anuitetų mokėtojo sprendimu pensijų anuiteto mokėjimas atnaujinamas nuo mokėjimo sustabdymo dienos. Jeigu VSDF administravimo įstaigos duomenis apie tai, kad asmuo gyvena užsienio valstybėje arba kad yra gyvas ir yra tam tikroje vietovėje, iš kitos valstybės kompetentingos įstaigos gauna tiesiogiai (arba asmuo atvyksta į VSDF administravimo įstaigą ir pateikia galiojantį asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą), ji privalo informuoti pensijų anuiteto gavėją, kad jam nereikia pateikti dokumento, jog jis gyvena užsienio valstybėje arba kad gyvas ir yra tam tikroje vietovėje.

37. Pensijų anuiteto mokėtojas sprendimą dėl pensijų anuiteto mokėjimo sustabdymo ar atnaujinimo per 3 darbo dienas nuo atitinkamo sprendimo priėmimo dienos pateikia pensijų anuiteto gavėjui Aprašo 13 punkte nustatytu būdu.

38. Pensijų anuiteto gavėjui mirus (jį paskelbus mirusiu), pensijos anuiteto gavėjo paveldėtojai turi teisę pateikti prašymą pensijų anuiteto mokėtojui dėl Aprašo 39 punkte nurodytų sumų pervedimo (išmokėjimo) į jų asmenines sąskaitas kredito, mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaigoje. Kartu su prašymu turi būti pateikiamas paveldėjimo teisės liudijimas ar (ir) nuosavybės teisės į sutuoktinių bendro turto dalį liudijimas arba šių dokumentų kopijos, patvirtintos teisės aktų nustatyta tvarka ar pareiškėjo kvalifikuotu elektroniniu parašu.

39. Pensijų anuitetų mokėtojas pagal pensijų anuiteto gavėjo paveldėtojų prašymą, nurodytą Aprašo 38 punkte, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų, į asmenines paveldėtojų sąskaitas kredito, mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaigoje pveda (išmoka):

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-27](#), 2023-01-19, paskelbta TAR 2023-01-19, i. k. 2023-00949

39.1. pensijų anuiteto gavėjui iki mirties priskaičiuotų, bet neišmokėtų pensijų anuitetų sumą;

39.2. vienkartinę išmoką, nurodytą Aprašo 41 punkte (Paveldimo standartinio pensijų anuiteto atveju);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-27](#), 2023-01-19, paskelbta TAR 2023-01-19, i. k. 2023-00949

39.3. pensijų anuiteto gavėjo sukaupą pensijų turtą, vadovaujantis Pensijų kaupimo įstatymo 30 straipsnio 8 dalimi (tais atvejais, kai pensijų kaupimo bendrovė pensijų anuitetų mokėtojui pveda pensijų anuiteto gavėjo sukaupą pensijų turtą, skirtą įsigyti pensijų anuitetą, o pensijų anuiteto gavėjas miršta nesibaigus 10 darbo dienų terminui atsisakyti įsigyti pensijų anuitetą).

40. Pensijų anuiteto dalis, kurią pensijų anuiteto gavėjas, gyvenantis socialinės globos įstaigoje, turi sumokėti už jam teikiamas socialines paslaugas, jeigu yra asmens (jo teisėto atstovo) rašytinis sutikimas (prašymas), pvedama į socialinės globos įstaigos sąskaitą kredito, mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaigoje. Ši dalis negali viršyti 80 procentų viso pensijų anuiteto dydžio. Sutikimas (prašymas) pervesti pensijų anuiteto dalį į socialinės globos įstaigos sąskaitą kredito, mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaigoje gali būti pateiktas tokiu pat būdu, kokie numatyti Aprašo 8 punkte Prašymo pateikimui.

IX SKYRIUS

VIENKARTINĖS IŠMOKOS PAVELDĖTOJAMS APSKAIČIAVIMAS

41. Paveldimo standartinio pensijų anuiteto gavėjui mirus (paskelbus jį mirusiu) nesibaigus garantuojamam mokėjimo laikotarpiui, paveldėtojams išmokama neišmokėtų pensijų anuiteto išmokų už likusį garantuojamą mokėjimo laikotarpį sumos dabartinė vertė (toliau – vienkartinė išmoka).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-27](#), 2023-01-19, paskelbta TAR 2023-01-19, i. k. 2023-00949

42. Vienkartinės išmokos dydžio apskaičiavimas:

Vienkartinės išmokos dydis (DV arba diskontuota vertė) apskaičiuojamas pagal formulę

$$DV = \begin{cases} R \frac{1-(v_m)^k}{d_m}; & k > 0 \\ 0; & k \leq 0 \end{cases}, \text{ kur}$$

R – garantuotas pensijų anuiteto dydis (mėnesio), galiojės pensijų anuiteto gavėjo mirties dieną;

k – pilnų kalendorinių mėnesių skaičius, skaičiuojant nuo kito mėnesio, einančio po mėnesio, už kurį pensijų anuiteto gavėjui paskutinį kartą priskaičiuota pensijų anuiteto išmoka, iki mėnesio, kurį pensijų anuiteto gavėjui būtų suėję 80 metų (imtinai);

d_m – mėnesinė diskonto norma, ekvivalenti naudojamai mėnesinei palūkanų normai i_m . Diskontas šiame kontekste suprantamas kaip palūkanos, mokamos kalendorinio mėnesio pradžioje;

$$d_m = \frac{i_m}{1 + i_m}$$

v_m – vieno mėnesio diskonto daugiklis. Diskonto daugiklis parodo, kokią pinigų sumą reikia investuoti šiandien, kad taikant i_m palūkanų normą, po vieno mėnesio sukaupta suma būtų lygi 1;

$$v_m = \frac{1}{1 + i_m}$$

i_m – mėnesinė palūkanų norma, kuri buvo naudojama apskaičiuojant mirusiam pensijų anuiteto gavėjui mokėtą pensijų anuiteto dydį.

X SKYRIUS PENSIJŲ ANUITETŲ MOKĖTOJO SPRENDIMŲ, VEIKSMŲ IR NEVEIKIMO APSKUNDIMAS

43. Pensijų anuitetų mokėtojo sprendimai ir veiksmai (neveikimas) šiame Apraše numatytais klausimais gali būti skundžiami:

43.1. Lietuvos administracinių ginčų komisijai Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka;

43.2. teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka;

43.3. Lietuvos bankui Lietuvos banko įstatymo nustatyta tvarka.

Priedų pakeitimai:

Tvarkos aprašo 1 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-623](#), 2021-12-13, paskelbta TAR 2021-12-13, i. k. 2021-25731

Nr. [V-27](#), 2023-01-19, paskelbta TAR 2023-01-19, i. k. 2023-00949

Tvarkos aprašo 2 priedas

Tvarkos aprašo 3 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-241](#), 2022-06-21, paskelbta TAR 2022-06-21, i. k. 2022-13266

Tvarkos aprašo 4 priedas

Tvarkos aprašo 5 priedas

Pakeitimai:

1.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Įsakymas

Nr. [V-623](#), 2021-12-13, paskelbta TAR 2021-12-13, i. k. 2021-25731

Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2020 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. V-235 „Dėl Pensijų anuitetų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Įsakymas

Nr. [V-241](#), 2022-06-21, paskelbta TAR 2022-06-21, i. k. 2022-13266

Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2020 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. V-235 „Dėl Pensijų anuitetų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Įsakymas

Nr. [V-27](#), 2023-01-19, paskelbta TAR 2023-01-19, i. k. 2023-00949

Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2020 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. V-235 „Dėl Pensijų anuitetų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo